

Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi koolitus

Õppekava

1. Õppekava rühm ja õppekava koostamise alused

Õppekava rühm: 0922 Lastehoid ja teenused noortele.

Õppekava koostamise alus: Lapsehoidja, tase 5 kutsestandard.

2. Eesmärk ja õpiväljundid

Eesmärk: koolituse tulemusena omab õppija ettevalmistust laste (sh. suure hooldusvajadusega laste) hooldamiseks ja nende arengu toetamiseks, lähtudes lapsehoidja, tase 5 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest.

Õpiväljundid. Koolituse läbinu:

1. toetab lapse arengut ning turvalise ja mängulise kasvukeskkonna kujundamist, koostöös lapsevanema või hooldajaga;
2. hooldab last koostöös lapsevanema või hooldajaga, lähtudes lapse õigustest, heaolust ja turvalisusest;
3. kujundab lapse enesekohaseid oskusi arvestades lapse vanuse, arenguetappide ja erivajadustega;
4. toetab lapse tervise edendamist, lähtudes lapse tervislikust seisundist ja individuaalsetest vajadustest ning annab vajadusel esmaabi;
5. juhendab kolleege ja koostab juhendmaterjale, lähtudes laste ja kolleegide arenguvajadustest;
6. osaleb meeskonnatöös ja juhib vajadusel meeskonda, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest;
7. hindab oma arenguvajadusi lapsehoidjana ja lasteaiaõpetaja assistendina, lähtuvalt lapsehoidja, tase 5 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidest;
8. arutleb lapsehoiuteenuse üle ning järgib oma töös lapsehoidja kutsestandardit, –eetikat ja kõiki lapsehoiuteenusele esitatud nõudeid.

3. Sihtgrupp ja õpingute alustamise tingimused

Sihtgrupp on vähemalt keskharidusega täisealised isikud, kes soovivad töötada lapsehoidjana või lasteaiaõpetaja assistendina. (Sotsiaalhoolekande seadus § 45⁴ ja Lastekaitse seadus § 20).

4. Õppe maht, õppe ülesehitus, õppekeskkond, õppevahendid

Õppe maht ja ülesehitus: koolituse kogumaht (akadeemilistes tundides) on 296 tundi, millest 256 tundi on auditoorset tööd (sh 80 tundi on juhendatud praktikat töökeskkonnas) ja 40 tundi iseseisvat tööd. Koolituse kogumaht sisaldab 16 tunnist esmaabiandja väljaõpet.

Õppekeskkond ja –vahendid: klassiõpe viiakse läbi täiskasvanute õppimist toetavates koolitusruumides, milles on liikumisvõimalus ja mis on seotud õppe ülesehituse ja sisuga. Veebipõhine õpe toimub turvalises e-õppekeskkonnas, millele on ligipääs vaid koolitajatel ja õppijatel.

5. Õppeprotsessi kirjeldus, sh õppe sisu, õppe-meetodid ja -materjalid

Õppemeetodid: koolitusel kasutatakse kogemusõpet ja õppijaid kaasavaid meetodeid: tõhustatud loenguid, juhitud arutelusid, praktilisi individuaalseid harjutusi, paaris- ja grupitöid, juhtumite lahendamist.

Õppematerjalid: koolitajate koostatud õppematerjalid on kättesaadavad:

- 1) Veebi- ja kombineeritud õppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas);
- 2) Klassiõppe korral: pilvepõhisel platvormil (e-õppekeskkonnas) ning osaliselt paber kandjal.

Kohustuslik kirjandus:

Lapsehoidja kutse-eetika.

Sotsiaalhoolekande seadus.

Koolieelse lasteasutuse seadus.

Tervisekaitseõudused lapsehoiuteenusele.

Lastekaitse seadus.

Sotsiaalkindlustusamet – lapsehoiuteenuse kirjeldus (raske ja sügava puudega laste kohta).

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon, lapsehoidja kutse andmine.

Davies, S. (2019). Montessori väikelaps.

Ennok, K. (2012). Lapse emotsionaalne arendamine. Tartu: Atlex.

Ernits, U. (2020). Lõimitud liikumismängud. Tartu: Atlex.

Faber, A., Mazlish, E. (2011). Õed ja vennad rahujalal. Tallinn: Kirjastus Canopus OÜ.

Habicht, A., Kask, H. (2016). Teekond erilise lapse kõrval. Käsiraamat puudega ja erivajadustega laste ning noorte lähedastele. Tallinn: Eesti Puuetega Inimeste Koda.

Heinla, E. (2020). Lapse loovuse hoidmine ja arendamine. Tartu, Atlex.

Karu, H, Laane, L. (2008). Kõnearendusmängud. Tartu: Atlex.

Kaur, S. (2014). Keel ja kõne. Arendavad õppemängud. Pärnu.

Kivi, L., Sarapuu, H. (2005). Laps ja lasteaed. Lasteaiaõpetaja käsiraamat. Tartu: Atlex.

Kraav, I. (2017) Lapsehoidja käsiraamat. Tallinn: Perekasvatuse Instituut.

Kriips, H. (2019). Konfliktidest ja suhtlemisostkustest õpetamisel ning juhtimisel. Tartu: Atlex.

Kulderknup, E. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad. (2008). Tartu: OÜ Greif.

Melts, M. (2016). Hommikud ringis ehk väike HAH-raamat: Head Algused Hommikuks. Tartu: Atlex.

Patzlaff, R. (2003). Tardunud pilk. Tallinn: PreMark.

Töökeskkonna käsiraamat. (2009). Tallinn: Sotsiaalministeerium.

Vihmann, V.-A. (2019). Meie lapsel mitu keelt. Tallinn: Haridus- ja Teadusministeerium.

Õppe ülesehitus ja maht:	Õppe sisu:
<p>Maht 24 tundi</p> <p>Auditoorne töö 16 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 8 tundi: lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite andmete kogumine ja analüüs, õppija poolt valitud praktika asutuses.</p>	<p>1. Lapse kasvukeskkonna toetamine.</p> <p>1.1. Turvalise ja mängulise kasvukeskkonna loomine.</p> <p>1.2. Ohutegurite hindamine ja ennetamine ning likvideerimine.</p> <p>1.3. Väärkohtlemise märkamine, teavitamine, sekkumine.</p> <p>1.4. Majapidamis- ja koristustööde tegemine, laste kaasamine töödesse.</p> <p>1.5. Olmetehnika kasutamine ja ohutusnõuete järgimine.</p> <p>1.6. Töötervishoid ja tööohutus.</p>

<p>Maht 38 tundi</p> <p>Auditoorne töö 32 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 3 tundi: lapse arengu teemalise slaidikava koostamine ja avalik esitlemine.</p>	<p>2. Lapse arengu toetamine koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega.</p> <p>2.1. Lapse mängu-, tunnetus-, õpi-, sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste kujunemise toetamine.</p> <p>2.2. Lapse keele ja kõne arengu toetamine, arvestades lapse individuaalsust ja vajadusi.</p> <p>2.3. Lapse positiivse enesehinnangu ja väärtolekutunde kujundamine. Lapse tegutsemise ja mängimise toetamine, Eesti ja teiste kultuuride traditsioone ja eripära arvestades.</p> <p>2.4. Lapse väärtuste ja hea käitumistava kujundamine.</p> <p>2.5. Mängu ja tegevuste kavandamine, läbiviimine ja analüüsimine. Lapse loovuse toetamine.</p>
<p>Maht 8 tundi</p> <p>Auditoorne töö 8 tundi.</p>	<p>3. Lapse enesekohaste oskuste kujundamine.</p> <p>3.1 Eneseteenindusoskuste kujundamine.</p> <p>3.2. Lapse sööma õpetamine ja vajadusel lapse abistamine söömisel.</p> <p>3.3. Lapse eneseregulatsiooni oskuse kujundamine, sh. emotsioonide väljendamine ja käitumise juhtimine.</p>
<p>Maht 46 tundi</p> <p>Auditoorne töö 44 tundi, sh 16 tundi esmaabi andmine.</p> <p>Iseseisev töö 2 tundi: valikvastustega test toiduhügieeni alaste teadmiste kohta.</p>	<p>4. Lapse tervise edendamine.</p> <p>4.1. Lapse tervisliku seisundi jälgimine, reageerimine.</p> <p>4.2. Lapse tervist kahjustavate tegurite määratlemine ja ohtliku olukorra ennetamine.</p> <p>4.3. Lapse tervist edendavate tegevuste läbiviimine.</p> <p>4.4. Haige lapse hooldamine ja põetamine kodus.</p> <p>4.5. Haigestunud lapse hooldamine lasteasutuses.</p> <p>4.6. Kroonilist haigust põdeva lapse hooldamine.</p> <p>4.7. Lapse individuaalsetele vajadustele ja tervislikule seisundile vastav toitlustamine.</p> <p>4.8 Toiduhügieen.</p> <p>4.9 Esmaabi andmine.</p>
<p>Maht 24 tundi</p> <p>Auditoorne töö 16 tundi.</p> <p>Iseseisev töö 8 tundi: lapse ja pere tundma õppimise ankeedi koostamine lapsevanemale ja küsitluse läbiviimine.</p>	<p>5. Koostöö lapsevanema või hooldajaga.</p> <p>5.1 Laste ja pere tausta tundma õppimine ning arvestamine.</p> <p>5.2. Lapsevanema või hooldaja kaasamine igapäevastes tegevustes ja kasvukeskkonna kujundamisesse.</p> <p>5.3. Suhtlemine lapsevanema või hooldajaga, tagasiside andmine lapse arengust ja tegevustest.</p> <p>5.4. Lapsevanema või hooldaja nõustamine kasvatusküsimustes ning toetava koduse keskkonna loomisel.</p>
<p>Maht 16 tundi</p> <p>Auditoorne töö 16 tundi.</p>	<p>6. Erivajadustega lapse hoidmine.</p> <p>6. 1 Info kogumine lapse erivajaduste kohta.</p> <p>6.2. Tegevuste planeerimine ja elluviimine.</p> <p>6.3. Hooliva ja salliva keskkonna loomine.</p> <p>6.4. Füüsilise keskkonna kujundamine, sh abivahendite kasutamise toetamine.</p> <p>6.5. Lapse arengupotentsiaali ja tugevate külgede toetamine, vajadusel koostöö tugispetsialistide ja kohaliku omavalitusega.</p>

Maht 8 tundi Auditoorne töö 8 tundi.	7. Suure hooldusvajadusega lapse hooldamine. 7.1 Hooldustoimingute läbiviimine. 7.2. Õendustoimingute läbiviimine. 7.3 Alternatiivkommunikatsiooni (verbaalse ja mitteverbaalse kommunikatsiooni) kasutamine suhtlemisel.
Maht 16 tundi Auditoorne töö 16 tundi Iseseisev töö 3 tundi: rühmatööna nädala tegevuskava koostamine.	8. Tööjuhendamine ja koostöö. 8.1. Tööalaste kogemuste ja parimate praktikate jagamine. Vajadusel kolleegide ja praktikantide juhendamine. 8.2. Juhendmaterjalide koostamine, arvestades laste ja/või kolleegide arenguvajadusi. 8.3. Meeskonnatöös osalemine ja vajadusel meeskonna juhtimine, lähtudes meeskonnatöö põhimõtetest.
Maht 8 tundi Auditoorne töö 8 tundi.	9. Imiku (0-1 aastat) hoidmine. 9.1 Hooldustoimingute läbiviimine. 9.2 Imiku arengu toetamine.
Maht 28 tundi Auditoorne töö 16 tundi. Iseseisev töö 12 tundi: lapsehoiuteenuse mudeli koostamine.	10. Lapsehoidja kutset läbiv kompetents. 10.1 Lapsehoidja ja lasteaiaõpetaja assistendi kutseoskused ja vastutus. 10.2 Erialane arenguvajadus, refleksioon. 10.3 Õigusaktid ja lapsehoidja kutse-eesitika. 10.4 Digipädevused erialases töös, sobivate IKT vahendite eesmärgipärane kasutamine.
Maht 80 tundi Juhendatud praktika töökeskkonnas, 80 tundi koos praktikaaruande ja -analüüsi koostamine.	11. Juhendatud praktika. Juhendatud praktika toimub eralapsehoiuis, munitsipaal- või eralasteaias.

6. Hindamine ehk õppe lõpetamise tingimused	
Hindamismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Kodutööde esitamine.	Õppija on tähtaegselt esitanud kodutööd: <ul style="list-style-type: none"> Lapsehoiuteenuse keskkonna hindamiskriteeriumite andmete kogumine ja analüüs, õpilase poolt valitud praktika asutuses. Lapse arengu teemaline slaidikava, koos esitlemisega. Lapse ja pere tundma õppimise ankeedi koostamine lapsevanemale ja küsitluse läbiviimine. Rühmatööna nädala tegevuskava koostamine. Lapsehoiuteenuse mudeli koostamine.
Situatsioonülesannete lahendamine koolitaja poolt antud juhtumi põhjal.	Õppija on, koolitaja poolt antud juhtumi põhjal lahendanud situatsioonülesande, lapsehoidja kompetentse välja tuues ja kasutades.
Valikvastustega erialaste teadmiste testi lahendamine.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 80 %le küsimustest.

Toiduhügieeni alaste teadmiste valikvastustega test.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 80 %le toiduhügieeni alaste teadmiste valikvastustega testi küsimustele.
Esmaabi andmise testi ja praktilise ülesande lahendamine.	Õppija on õigesti vastanud vähemalt 80 %le esmaabi andmise testi küsimustele ja on lahendanud praktilise ülesande.
Praktikaaruande- ja analüüsi koostamine	Õppija on koostanud praktikaaruande- ja analüüsi, lähtudes praktikajuhendist.

7. Väljastatavad dokumendid

Koolituse õpiväljundid on tõendatud ja lõpetajale väljastatakse tunnistus, kui ta:

- on osalenud auditoorses õppes vähemalt 80% ulatuses;
- sooritanud kõik iseseisvad tööd;
- läbinud täies mahus esmaabi koolituse ja juhendatud praktika töökeskkonnas.

Kui õppe lõpetamise tingimused on täitmata, väljastatakse õppetöös osalejale läbitud teemade kohta tõend.

8. Koolitajate kvalifikatsioon

Koolitajad on oma eriala spetsialistid, kellel on kõrg- või eriharidus (kasvatus- või sotsiaalvaldkonnas), pikaajaline töökogemus lastega ning täiskasvanute koolitamise kogemus.
<https://koolitaja.com/koolitajad/>